

SKULDOFFER

Där gottgörelse krävs

Stora likheter med syndoffret. Men här kunde en gottgöring ske gentemot Gud eller en medmänniska. Skuldoffret avsåg att upprätta gemenskapen med Gud efter det att människan syndat mot en annan medmänniska eller Gud direkt. När man gottgjorde skulle man alltid ge femtedelen därtill. Det offer som föreskrivs är enligt 1917 en vädur men enligt modernare översättningar en bagge.

Individens rättigheter i relation till Gud och medmänniskor är klart uttryckta i föreskrifterna för skuldoffret

Syndens allvar

Försummelse att ära Gud med förstlingen, tionde och andra förelagda offer, krävde inte bara ersättning utan också offer. Den skyldige fick betala igen till fulla värdet samt lägga en femtedel därtill av det ursprungliga offret samt offra en vädur/bagge för att få förlåtelse. Detta kostsamma offer skulle göra honom medveten om syndens allvar.

När han förorättat en medmänniska på liknande sätt fick han lägga till en extra femtedel för att gottgöra. Om ersättningen inte kunde betalas igen till den förorättade personen eller till en nära släkting till den förorättade så betalades det till prästen (4 Mos 5:5-10). Brott mot en annan persons rättigheter var också brott mot Gud. Därför var offren nödvändiga.

”Om någon, vare sig man eller kvinna, begår någon synd i det han gör sig skyldig till en orättrådighet mot HERREN och denna person alltså ådrage sig skuld, så skall han bekänna den synd han begått och ersätta det han har förbrutit sig på till dess fulla värde och lägga femtedelen därtill, och detta skall han ge åt den han har förbrutit sig mot. Men om denne inte har efterlämnat någon bördeman, åt vilken ersättning kan givas för det han har förbrutit sig på, då skall ersättning ges åt HERREN och tillhöra prästen (4 Mos 5:6-8).

Mot hyckleri

Det räckte alltså inte att i sin kammare bekänna och ge ett offer till HERREN om man hade förbrutit sig mot en annan människa. Man måste betala igen till mer än fulla värdet. Detta försvårade hyckleri.

Undanhållit vad som är helgat åt HERREN

En vädur/bagge som skuldoffer

15. Om någon begår en orättrådighet, i det att han oupppsåtligen försyndar sig genom att undanhålla något som är helgat åt Herren, så skall han såsom bot föra fram åt HERREN till skuldoffer av småboskapen en felfri vädur, efter det värde du bestämmer i silver, till ett visst belopp siklar efter helgedomssikelns vikt. (3 Mos 5:15).

Lägga femtedelen därtill

16. Och han skall giva ersättning för det som han har undanhållit av det helgade och skall lägga femtedelen av värdet därtill; och detta skall han giva åt prästen. När så prästen bringar försoning för honom genom skuldoffersväduren, då bliver honom förlåtet. (3 Mos 5:16).

Brott mot Guds bud

En vädur/bagge

17. Och om någon, utan att veta det, syndar, i det att han bryter mot något HERRENS bud genom vilket något förbjudes, och han så ådrager sig skuld och bär på missgärning,
18. så skall han såsom skuldoffer föra fram till prästen av småboskapen en felfri vädur, efter det värde du bestämmer. När så prästen för honom bringar försoning för den synd han har begått oupppsåtligen och utan att veta det, då bliver honom förlåtet.
19. Det är ett skuldoffer, ty han har ådragit sig skuld inför HERREN. (3 Mos 5:17-19).

Stöld

Vädur/bagge som offer

2. Om någon syndar och begår en orättrådighet mot HERREN, i det att han inför sin nästa nekar angående något som denne har ombetrott honom eller överlämnat i hans hand, eller angående något som han med våld har tagit; eller i det att han med orätt avhänder sin nästa något;

3. eller i det att han, när han har hittat något borttappat, nekar därtill och svär falskt i någon sak, vad det nu må vara, vari en människa kan försynda sig:
4. så skall den som så har syndat Och därmed ådragit sig skuld återställa vad han med våld har tagit eller med orätt tillägnat sig, eller det som har varit honom ombetrott, eller det borttappade som han har hittat, (3 Mos 7:2-4).

Ersätta till en femtedel över det fulla värdet

5. eller vad det må vara, varom han har svurit falskt; han skall ersätta det till dess fulla belopp och lägga femtedelen av värdet därtill. Han skall giva det åt ägaren samma dag han bär fram sitt skuldoffer.
6. Ty sitt skuldoffer skall han föra fram inför HERREN; en felfri vädur av småboskapen, efter det värde du bestämmer, skall han såsom sitt skuldoffer föra fram till prästen.
7. När så prästen bringar försoning för honom inför HERRENS ansikte, då bliver honom förlåtet, vad han än må hava gjort, som har dragit skuld över honom. (3 Mos 7:5-7).

Offerritualen

1. Och detta är lagen om skuldoffret: Det är högheligt. (4 Mos 7:1)

Blodet stänks på brännofferaltaret

2. På samma plats där man slaktar brännoffersdjuret skall man slakta skuldoffersdjuret. Och man skall stänka dess blod på altaret runt omkring. (4 Mos 7:2)

Jämför med syndoffret där man strök blodet på brännoffer- eller rökelsealtarets horn

Allt fett, svansen och njurarna offras som eldsoffer

3. Och allt dess fett skall man offra, svansen och det fett som omsluter inälvorna,
4. och båda njurarna med det fett som sitter på dem invid länderna, så ock leverfettet, vilket man skall fränkilja invid njurarna.
5. Och prästen skall förbränna det på altaret till ett eldsoffer åt HERREN. Det är ett skuldoffer. (4 Mos 7:3-5)

Vid syndoffer var det bara fettets som offrades, njurarna offrades också om syndoffret gällde en smord präst.

Det övriga får prästerna äta

6. Allt mankon bland prästerna må äta det; på en helig plats skall det ätas; det är högheligt.
7. Vad som gäller om syndoffret skall också gälla om skuldooffret; samma lag skall gälla för dem båda. Den präst som bringar försoning därmed, honom skall det tillhöra. (4 Mos 7:6-7)

Bekännelsen viktig

Också då måste syndaren bekänna sin skuld i det han lägger sin hand på offerdjurets huvud och ber: " O Jahvé, jag har syndat. Jag har gjort vad orätt är. Jag har varit upprorisk och gjort illa, därigenom att jag... (synden nämns vid namn). Men jag ångrar mig och ber att detta offerdjurs blod må försona mig med dig." Genom syndabekännelsen lyfts skuldbördan från syndaren och han kan på nytt närma sig Gud med gott samvete. (Blodsförbundet, Nilsson)